

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 "
Negyedévre — — — — 6 "
Egy hóra — — — — 2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 66. szám.

Csütörtök, március 20.

Vízszabályozások.

Budapest, március 19.

(P. C.) A földművelésügyi budget tárgyalása sokkal hosszabbra nyúlik, mintsem vártuk, de a tulságos sok beszéd közt olyanokat is hallunk, melyeknél szívesen időzünk hosszasan, mert nagy tárgyiasság által tűnnek ki és beható hozzáértést árulnak el. Igen élénk vita folyt a „vízszabályozások” tétéle felett s Batthyány Tivadar gróf, Bolgár Ferenc és Papp Elek képviselőknek sikerült lekötni a Ház figyelmét, annak dacára, hogy csak lokális fájdalmakat jutattak kifejezésre; de nagy fontosságot adott a vitának Hieronymi felszólalása. Néhány rövid mondattal, melyek azonban oly szilárdan voltak egymáshoz illesztve, mint gránitkockák tengerparti építkezésekben, minden panaszt megdöntött ez az előkelő szónok. A törvényhozás csak oly törvényeket alkothat, — ugymond — melyek a közjónak megfelelnek, egyesek érdekeinek mérlegelésébe azonban nem bocsátkozhatik és az állami segítségnek csak rendkívüli esetekben van jogosultsága, mikor azonban készségesen meg is adják.

Igen találó volt Hieronymi polémiája Papp Elek ellen, ki azt követelte a kormánytól, hogy valósítsa meg a Tisza-szabályozási érdekeltiség által viselt terhek kiegyenlítését. Ha ez alatt az államosítást kell érteni, akkor ő lenne az első, ki azt ellenezné. Ez esetben sokkal határozottabb híve lenne az önkormányzatnak, mint a függetlenségi párti Papp.

A polemia különben csak kisebb része volt Hieronymi felszólalásának: a tulajdonképpeni ok a vízi-utak fejlesztésének védelme volt, mely tárggyal különös szeretettel foglalkozik. De ez a szeretet nem teszi őt vakká. Jól tudja, mi lehetséges, mi nem s ezért csak természetes vízi-utaink hajózhatóvá tételét ajánlotta a leg-

sürgősebben. Ausztriánál és Németország-nál inkább rá vagyunk utalva, mint tulajdonképpén földművelő állam, nyereszterményeink számára az olcsó szállítási díjakra és a vizen való szállítás még az államvasutak igen leszállított díjaival szemben is olcsó. Egy pillantást a jövőbe még sem tagadhatott meg magától a természetes és mesterséges vízi-utak e lelkesült előharcosa. Ha természetes vízi-utainkat szabályoztuk és hajózhatókká tettük, akkor még sem fogjuk elkerülni, hogy természetes vízi-utainkat majdan egymással összekössük.

Végül nagy elismeréssel adózott Hieronymi a földművelésügyi miniszternek különösen ama szakmunkák közzétételéért, melyekhez mindenki könnyű szíjjal hozzáférhet. A beszéd alig tartott tovább husz percnél, de tartalmasabb volt sok beszédnél, melyek több órahosszat tartanak. Az egész Ház ama benyomás alatt állt, melyet a szakbeli felsőség rendszeren gyakorol és nem vonhatta ki magát a végkövetkeztetések alól. Daranyi Ignác szintén Hieronymi álláspontját fogadta el. Ő is határozottan ellenezte a Tisza-szabályozási tervet államosságát és a mesterséges vízi-utakra vonatkozólag igen nevezetes kijelentést tett. A vízvédelem terén annyira előrehaladtunk, — ugymond Daranyi — hogy most már a külföld tanul mitőlünk, de a hajózható csatornák tekintetében visszamaradtunk. Ezzel a kérdéssel közelebbről kell foglalkoznunk és mindenestre a Duna-Tisza-csatorna lesz az első, melyet építeni fogunk.

Hieronymi fejtegetései és Daranyi kijelentései ismét oly színvonalra emelték a vitát, amelyen közelebb lépett az általános érdekhez és ez nem csekély érdem, mert mi sem bosszantóbb, mint mikor hosszasan tárgyalnak közügyeket a nagyközönség érdeklődése nélkül.

A hadsereg szaporítása. Beavatott katonai forrásból híresztelik a következőket a hadsereg békelelétszámának emeléséről. A milliókba kerülő tervet katonai körök a következőképen okolják meg: A békelelétszám keretei nem elégségesek arra, hogy valamennyi bevált újoncot befogadják. Így a hadsereg kénytelen aránylag nagy számú fiatal embert a póttartalékba küldeni. Ebből háboru esetén az a visszas helyzet állhat elő, hogy míg az első döntő ütközetekben régebbi tartalékosok kerülnek az ellenséggel szembe, a harcra termelt és erős ifjuság igen nagy része otthon a póttartalékban csak akkor kerül ugy, ahogy kiképzés alá. Katonai körökben utalnak arra is, hogy a közös haderő s a két honvédség létszáma aránylag a lakosság számához képest kisebb, mint a 7 éves háboru idején. Ez okonál fogva a közös hadügyi kormány már megtette előkészületeit a hadsereg békelelétszámának emeléséről szóló tervezet részletes kidolgozására. A tervezettel azonban csak akkor léphet a két kormány elé, ha az illető pénzügyminiszterek az időpontot erre alkalmasnak fogják mondani. A békelelétszám emelése a hadügyi kormánynál elhatározott dolog, csupán azzal nincsenek meg tisztában, vajon új csapatok felállítására, vagy a meglévő csapatok legénységei állományának emelése útján történjek meg.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2-6-tól 1/2-8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március 23. Szabad lyceum d. u. 5 órakor.

— **Március 15-ike a vármegyében.** Valkányi tudósítók írja: Valkányon nemzetiség és vallás-különbőség nélkül ünnepelték március idusát. Az isteni tisztelet után, melyet Fekete Gyula nagy-kikindai ref. lelkész tartott, a községi magyar

A „TORONTÁL” tárcája.

Laló.

1.

A fiatal méltóságos asszony pazar pongyolában végig lorgnettezte a kis filozoptert.

— Ön tehát a Laló nevelője?

— Igenis.

— Mi a neve?

— Péter János.

A méltóságos asszony most a mostoha fiához fordult:

— Laló! Engedelmeskedjék mindennap Péter urnak.

Majd biccentett előkelően a fejével:

— Elmehetnek.

Az instruktor alig várta, hogy túl essék a bemutatkozáson s a fiu tanulószobájában legyen. Laló ellenben nem kívánta oly nagyon az unalmas magyarázatokat, mert előbb pajkosan oda-sugott a szép mostohájának:

— Na mama, mit szölsz hozzá?

Az asszony — kinek a tizennégy éves fiu már egész bizalmasa volt — elmosolyodott.

— Csinos.
— Több mama: remek!
— Maga választotta. Pubi?

— Én mama, vagy száz közül — mondta büszkén a gyerek.

Aztán hizelegre csókolgatta az anyja kezét:

— De ugy-e, most már megveszed azt a könyvsorozatot, amit kértem? Hiszen megédemlem.

— Azt majd megátjuk.

Laló fölugrott.

— Ne félj mama! Péter ur diszpédány, remek! Majd meglátod!

Azzal kiment a szobájába és előbbi pajkos arcát alázatosan sunyivá változtatva ült le a filozopter mellé.

A tanító — igen praktikusán — első órán csak a fiut akarta kiismerni s nem is fogott a tanításhoz. Szigorú arccal kérdezte:

— Mi a neve?

— Laló.

— Ez nem név. Hogy hívják?

Laló még alamuszibb képét vágott.

— Lajos, de a mama nem szereti, ha így mondják.

Én Lajosnak fogom hívni.

— Ahogy tetszik — felelt szerényen a fiu.

— Engedelmesnek látszik, ezt szeretem, de

mondja, mégis hogyan van az, hogy már harmadszor járja a harmadik gimnáziumot?

Laló huzogatta a vállát.

— Az instruktorok miatt, mama egyikkel sem volt megelégedve.

— Ugyan? — csodálkozott Péter.

Laló olyan naivan nézett rá, mintha kettőig sem tudna számolni. S amint így fel-fel pillantott ravasz fejcsékkjével, már észrevette, hogy a kis filozopterben rokonszenvet ébresztett föl maga iránt.

— Most már kezdetjük, gondolta és alázatos hangon így szólt:

— Én már is nagyon szeretem Péter urat és ennél fogva kötelességemnek tartom megemlíteni, hogy nálunk a mama parancsol.

— Családi ügyek nem tartoznak reám.

— Csak azért mondtam, hogy ha engem például egész évben akarna instruktor ur tanítani, hát okvetlenül szükséges kedvében járnia a mamának.

— Ugy? — kérdezte gúnyosan Péter.

Laló ártatlanul fecsegett tovább:

— Bizony. Például leckeóra után mindig tessék bemenni beszélgetni a mamával, aztán tessék neki apróbb szolgálásokat tenni.

KOVÁCS GEDEON

KÉSZ RUHA-ÜZLETE
NAGYBECSKEREK
HUNYADY-UTCZA

UJDONSÁGOK
NAGY VÁLASZTEK!

érkeztek női és leány felöltők,
raglanok, köpenyek, férfi és fiu
öltönyök, raglanok s felöltőkben.
SZABOTT ÁRAK!

iskolában gyülekezett az ünneplő közönség, a honnan nemzeti színű zászlók alatt zenekísérettel vonult az ünnepély színhelyére, a ref. iskolába. Itt a népszerű Fekete Gyula lelkész remek beszédben méltatta az ünnep fontosságát. Majd Székely Sándor ref. tanító tanítványai elmondták hazafias alkalmi költeményeket. Innen visszamentek a községi népiskolába, hol Major Gyula tanító sikerült beszédben nyitotta meg az ünnepélyt, ahol nemcsak magyar, hanem német és románjku gyermekek is szavaltak hazafias költeményeket. Énekelték a „Talpra magyar“-t, a „Himnusz“-t és a „Szózat“-ot. Major tanító ez alkalommal is tanujelét adta annak, hogy idegen ajku gyermekekből is jó magyar hazafiakat lehet, akár és tud is nevelni. Este a „Polgári kör“, élükön Vass János elnökkel, társas vacsorát rendezett, a melyen az előjáróság és még számosan résztvettek. Az első felköszöntőt ő felségére Major Gyula mondotta. Vacsora után pedig a fiatalság, no de még az öregje is, táncolt virradtig.

Nekrológ a térről. Beteg, esenevész gyerek volt az idei tél. Időnként kitarotán vitte a küzdelmet a nappal és a meleggel, de gyakran is adta be a kulesot. És a mikor rohamosan haladt a vég felé, nem használt rajta semmi, még a gyertyaszentelő fénysugara sem, mely negyvennapos prongalással biztatta. Most már kiszenvedett. Hivatalos gyászjelentését is kibocsátják holnap, a mikorra mindenki a tavasznak, az ibolyának, a feeskének, meg a daruknak örül és csak az elköltözött farsang királynőinek jut eszébe, hogy a tél sirja fölött meggyujtsa az emlékezet mécsét.

Uj honpolgár. Kaffka József, nagybecskerei lakos, a magyar honpolgárság kötelekébe felvételt és tegnap az alispán kezéhez letette a honpolgári esküt.

Uj tolmács. A nagyikindai kir. törvényszék elnöke Nedomaesky Damján nagyikindai lakost a nagyikindai kir. törvényszék mellé a magyar-szerb nyelvekre nézve állandó hites tolmácsa nevezte ki.

Kedvezményes helyek a hadapródiskolánál. A csász. és kir. hadseregbeli hadapródiskolákban rendszeresített és az 1902-1903. iskolaév kezdetén betöltendő magyar állami és magán alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetés a városi főjegyzői irodában közszemlére van kitéve, a hol is az érdekeltek megtekinthetik.

Elütötte a vonat. Tegnap délelőtt Versec állomáson halálra gázolt egy gyermeket a vonat. Szende János a fiu neve, ki éppen a vasúti sínek között akart áthaladni, mikor a befutó vonat elütötte. A vonat mellkasát törte össze a szerencsétlen gyermeknek.

Kocsiverseny a főutcán. Tegnap este fél 10 óra tájt érdekes látványt nyújtott két komfortáblis a főutcán sétáló közönségnek. A 25. és 26. számú komfortáblisok megunták ugyanis a

Rózsa-szálloda előtti köpködést, kocsiverseny rendeztek a főutcán. Kétszer vágattak lóhalálban végig és a versenyben a 26-os lett a győztes. Felhívjuk a rendőrség figyelmét, hogy a versenyzők megérdemelt jutalmukat megkapják.

Vizsgálat a városnál. A belügyminiszter ismeretes leirata folytán elrendelt vizsgálat tárgyában ma kezdte meg működését a kiküldött bizottság. A bizottság tagjai: dr. Grandjean József polgármester, az alispán helyett Szilágyi Albert megyei aljegyző és a közj. bizottság által kiküldött tagok: dr. Anna Ernő és dr. Klein Mór. A vizsgálat előreláthatólag egy-két napig eltart.

A posta és a kivándorlás. Nehogy azzal vádolják a kormányt, mintha mit sem tenne a kivándorlás megakadályozása érdekében, ime bebizonyítjuk, hogy igenis tesz. Az utóbbi napokban Hamburgból, Brémából és Rotterdamból Magyarországra érkező levelek hátlapjára ezen figyelmeztetést illesztik:

Figyelmeztetés.

E levél kézbesítése körül, mivel gyanu forog fenn, hogy kivándorlásra csábító nyomtatványt, esetleg utlevelet tartalmaz, a P. T. Sz. Gy. III. rész 927. sz. szakaszában foglaltak értelmében sziveskedjék eljárni.

Postahivatal

A szabályzat azt mondja, hogy a főt körülírt levelek kézbesítés helyett elkobzandók. Ha ezzel segítve lenne a bajon, ugy ezen orvoszert is szivesen üdvözlönök, amde ma már nem igen küldik a postán a kivándorlási ügynökök csábító leveleiket, hanem az országba küldik ügynekeiket, akik személyes rábeszéléssel keresnek hivatelt a kivándorláshoz. Üzlet ez, épen olyan, mint a posztó vagy cipő kínálása, csak az a szomorú dolog, hogy az árucikkét az ember képezi. A posta legodaadobb ébersége mellett is háborítlanul folyik a kivándorlás, sőt attól tartunk, hogy az minden keserü csalódás dacára, mely a kivándorlókat éri, ezen évben még fokozódni fog, ha csak a főtli figyelmeztetésnél radikálisabb eszközökhöz nem nyúl a kormány.

Második személynév. Sokszor előfordul, különösen a zsidó családoknál, hogy az újszülöttet más néven vezetik be az anyakönyvbe, mint a család akarja. Ez onnan származik, mert a zsidóknál egy u. n. héber nevet s egy ennek megfelelő magyart adnak az anyakönyvelésnél. Ezen magyar név lesz a gyermek neve. A szülők legtöbbször már későn veszik észre a néveserét. Mikor a középiskolába beiratják gyermeküket, maguk esodálkoznak legjobban az anyakönyvi kivonatban levő néven. Ilyenkor hatóságokhoz, miniszteriumhoz fordulnak s mindent elkövetnek a névesere kiigazításáért. Ennek a kérvényezésnek a megszüntetésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter általános utasítást adott, hogy a hatóságok saját hatáskörükben elrendelhetik a név kiigazítását, ha hitelesen beigazolják a kérvényezők, hogy ők a használt nevet mondtatták az anyakönyvvezetőnek s csak tévedés folytán került a másik név helyette.

Lövöldözés Ozorán. Motozeski Tivadar, Bojer Péter és özv. Dorozsán Márta Vaszilje nevü fia — mint tudósítónk írja — Löwinger Dániel korcsmájában pálinkáztak. Majd Dorozsán kiment az utcára és Motozeski és Bojer, előbbinek régi haragosa, követték. Az utcán összekülönböztek, mire Bojer pisztolyt vett elő és két lövést tett Dorozsánra. Az egyik golyó utóbbinak bundájában megakadt, a másik azonban átfurta kezefejét. A pancsovai ügyvédség fog intézkedni, hogy megtanulják Motozeski és Bojer, hogy nem jó ám az utcán lövöldözni.

Fordítva. Három alak állott a büntető járás-bírószék előtt. Az egyik kerékpározó ruhában volt, a másik kettő pedig cibilbe. A kerékpáros volt a vádló, a két cibil a vádlott. A bíró végignézi mind a három s odafordul a vádlottakhoz:

— Maguk a multkor rátámadtak erre a kerékpározó urra.

A két cibil esüdesen ingatja a fejét s egy lélekzet-vételre azt mondják:

— Dehogy, tekintetes bíró ur. A biciklis ténsur támadt inkább miránk, mert mi nyugodtan feküdtünk az árokban, mikor közibénk bukfencezett.

Családi vitából késelés. Bresztovácról írják lapunknak: Borgyán Rudolf a napokban este meglátogatta rokonát Ility Pétert valamely családi ügyet megbeszélendő. A családi vitában azonban összekülönböztek és annyira mentek, hogy Ility Péter konyhakést vett elő és ugy szurta mellbe Borgyánt, hogy az először elhalt.

Hármas ikrek. Temes-Gyarmathán Thomasz János L-gyarmathai lakost neje, szül. Maltri Teréz f. hó 15-én három egészséges fiugyermekkel ajándékozta meg. A ritka áldás élénk érdeklődés tárgyát képezi és a kellemetlenül meglepett családapának csak egy vigasza lehet, az, hogy az ikrek — nem leányok.

A Béga vizállása.

A temesvári folyamtermérség jelentése szerint március 20-án a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár 0 — 5 cm. áradó.

Nagybecskerek 0 — 43 cm. áradó.

Titel 0 — 325 cm. apadó.

Színház és irodalom.

Heti műsor:

Péntek: „A vöröshaju.“

Szombat: „Cigánybáró.“

Vasárnap d. u.: „Sárga eskü.“

... este: „Amit az erdő mesél.“

* **A kis mama.** A tegnapi előadás minden-esetre a jobbák közé tartozott s a közönség jól mulatott a vigjáték kedves ötletein. Léva Margit, mint a Kis mama, egészen jó vigjátéki kedves színésznek bizonyult, mellette Madas Pista tetszett leginkább. Szerepeltek még Geröfi Ilona, Szilasi Juliska, Niezkyné, Pápa, Vadasz stb.

Páter ur teljesen elfeledve fontos szerepét a fiuval szemben, érdeklődve szólt:

— Nos?

Itt egy percre elhallgatott, aztán — hogy annál kedvezőbb színben tüntesse föl magát — így szólt:

Csak főképen tessék engem nagyon szigoruan venni.

— Például, ha csak reá néz a tanító ur virágjára, tessék neki adni, aztán minél többet pletykálni a város összes asszonyairól, aztán...

— Aztán? — nevetett Páter.

Laló zavartan lesütötte szemeit, mint egy kis leány.

— Egyebet semmit, hisz ezt is csak azért említettem, mert a tanító urat nem szeretném oly hamar elriasztani, mint a többi...

Páter azt gondolta magában:

— Milyen kedves, jó gyermek.

Hanem azért ismét felvette kemény arculatját, amit mondá:

— Lajos! Magát roppant ferdén nevelték, de én talán még mindent helyrehozhatok. Maga Lajos engedelmes fiúnak látszik s ez megkönnyíti feladatomat. Mindenek előtt komolyan fogjon tanuláshoz s ha a haladást látja a méltóságos asszony, talán elengedi az én — virágaimat. Készüljön holnapra számtanból és ki fogom kérdezni a latin szintaxist. Isten vele!

Laló meghajtotta magát:

— Alászolgája!

Aztán vilámgyorsan rohant az anyjához:

— Mama, mama! Nem is képezed milyen pompás fiu ez a Páter ur?

— Ugy, — hogy?

Laló suttogott:

— Egészen beléd van bolondulva, mama, egészen...

A méltóságos mostoha tréfásan a fejére csapott:

— Menjen maga kis hizelgő.

— Esküszöm mamuskám, bizony isten fülíg szerelmes beléd... De — ugy-e most már megveszed a könyvsorozatot?

II.

— Lajos, ez nem jó jel, ha már is így kezdi. Miért nem készült a számtanból?

Laló művésziiesen elpirult.

— A mama aprehendál, hogy tegnap nem ment be hozzá óra után Páter ur.

— Ez nem ok. Azért tanulhatott volna.

— A mama azt mondta, hogy soha sem látott olyan szép göndör haját, mint a tanító uré.

A kis filozopter mérgeskedett, de mindazáltal nem állta meg, hogy mintegy véletlenül a tükörbe ne pillantson és végig ne huzzza ujjait a fején.

— Arra feleljen, miért nem tanult?

A fiu siró hangon szólt:

— A mama nem engedte, hogy tanuljak, mig az instruktor urat nem ismeri. Eltette a könyveket is, hanem a szintaxist kiloptam és tudok belőle egy keveset...

Ehondott emlékezetből egy pár olyan paragrafust, amit még egyik-másik tavalyi tanítójától hallott.

Péter pedig önkéntelenül megint azt gondolta:

— Milyen kedves, jó gyermek.

Egy darabig magyarázgatott és Laló élénk figyelemmel látszott csüggni minden szaván. Aztán fölállt.

— Holnapra készüljön Lajos a mai leckéből és... most... hol találhatom a — méltóságos asszonyt?

Laló udvariasan átvezette az ebédlőn és kitérta az ajtót:

— Tessék tanító ur, már várja a mama.

Mélyen meghajolt.

— Alászolgája!

III.

Egy hét mulva Laló szobája hencseren végignyújtózva, mélységes nyugalommal olvasott. Alatta, mellette, előtte mindenütt esupa egyforma díszkötésű könyv hevert.

Páter János nevetve nyitott be hozzá.

— Jó estét — Laló.

— Alászolgája!

— Sohse zavartassa magát, édes Laló. Jók a könyvek ugy-e?

A fiu szolgálatkészen már előtte állt:

— Oh tanító ur, nekem a tanulás az első, a tanulásért szivesen abban hagyom a regényt.

A kis filozopteren meglátszott, hogy le akarja rázni a nyakáról.

— Tudja mit, édes Laló? Ma nem tartunk órát...

— Oh instruktor ur...

— És nem tartunk mindaddig, mig azokat a könyveket ki nem olvasta.

— Oh Páter ur, kérem...

— Na na, semmi erőszakoskodás. Csak olvasson szépen tovább, én majd elbeszélgetem az órát, a — mamával. Adió, édes Laló! Jó mulatást!

Laló szenvedőn mosolyog:

— Alászolgája!

Aztán halkán föl kacag, kezébe veszi a regényt, reá gyujt egy tilos cigarettára, lecsapja magát a hencserre és meglepédedten sóhajt:

— Hála Istennek, megint elrendezkedtem egy esztendőre!

Márton Gabi.

*** Az abszolútizmus kora a Nagy Képes Világtörténeli új kötetének a címe.** Az emberiség története, mint a megindított inga, egyik végletből a másikba zuhan, csaknem oly logikai pontossággal, mint a hogy Madách feltűntette az Ember Tragédiájában. Egyiptom abszolút-hatalmára következik Görögország demokratikus szabadsága, ez átmeny Rómába és caesarizmusba fullad. Demokráciából megint caesarizmussá bontakozik ki a pápaságban. A hűbérurak lovagsátaí primus inter pares elvéből kialakul megint a királyi hatalom nagy tekintélye, a mely aztán XIV. Lajos korában Európaszerte a felvilágosult abszolútizmusra visz, a melyre újra megjelenik a reakció, a francia forradalom. Mintha a nagy uralkodók adtak volna találkozózt egymásnak. Minden országnak világhírű emberei támadnak, költők és filozófusok s ami a legkülönösebb, világhírt szereznek és érdemelnek uralkodók is. Angliában még ott van Cromwell emléke. Franciaországban ott a versaillesi udvar, melynek kertjében Corneille, Racine, Voltaire járkáltak. A szomszéd Németországban ott van Nagy Frigyes sans-souci-i új Versailles-ja. Pozsonyban ott a nagy királynő trónja, a trónszék, mely egy hü nemzetre támaszkodik s mely előtt a monda szerint gyermekével karján jelent meg a daliás királynő, harera szőlítani a nemzetet. S Oroszországban ott van Katalin, mind abszolút uralkodók, a kiknek uralkodása nyomán mégis áldás fakad. Uralkodásukat különben kitűnően ismerteti a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 155. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona: füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 20-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 20.

A képviselőház mai ülésében Lukács László pénzügyminiszter beterjesztette a konverzióról szóló javaslatot.

A javaslat megokolásában kijelentette a miniszter, hogy az teljesen megfelel a magyar állam hitelének. A szerződés egyes pontjait még most nem hozhatja nyilvánosságra, de előre is kijelentheti, hogy a szerződést mindenki megnyugvással elfogadhatja.

Folytatták ezután a földmivvelésügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalását.

Több kisebb és jelentéktelenebb felzólalásokra Darányi miniszter reflektált.

A földmivvelésügyi tárca tárgyalását minden valószínűség szerint holnap befejezik és nyomban hozzá fognak a kereskedelemügyi miniszterium költségvetésének részletes tárgyalásához.

Ülés végén Apponyi elnök bejelentette, hogy a Benke-ügyben kiküldendő 15 tagu zsűrit a Ház holnapi ülésében fogják megválasztani. Részletesen ismertette ezután az elnök a házszabályoknak idevonatkozó részét. E szerint, ha a kisorsolt képviselő távol marad, negyedévi fizetését elveszíti. A zsűri tagok a kisorsolás után esküt tesznek és utána nyomban összeülnek tanácskozássra. Az ítélet meghozataláig senkivel sem érintkezhetnek és a termet sem hagyhatják el.

A király utazása.

Budapest, március 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő felsége holnap elutazik a fővárosból és csak az ünnepek után tér vissza. A király leányánál Mürzstegben tölti a husvétii ünnepeket.

Disz-sírhely Tolnaynak.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi elhunyt Tolnay Lajos írónak a főváros tanácsa disz-sírhelyet szavazott meg.

Kossuth Lajos halálának évfordulója.

Budapest, március 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Lajos halálának

mai évfordulója alkalmából a fővárosi polgárság tömegesen vonult ki koszorúkkal a kerepesi-úti temetőbe.

A Kossuth-szobor ügye.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros mai közgyűlésében elfogadta Vázsonyinak indíványát, melynek értelmében bizottságot küld ki a Kossuth-szoborra kiírandó pályázat ügyében.

Tűzhányóhegy Alaszkában.

Budapest, március 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Newyorkból érkezett hírek szerint Alaszkában egy új tűzhányóhegy keletkezett, a mely hirtelen kitörésével az egész Kanai helységet láva alá temette. A lakók még idejében menekülhettek, de mindenük oda veszett. A dolog annál inkább váratlanul érte a népet, mert soha azelőtt hírt sem hallották, hogy ott valamikor Vulkán lett volna. A tűzhányó kitörését földrengés kísérte. A lakosságot, mely kizárólag halászzal és aranyásással foglalkozik, babonás rémület fogta el a katasztrófa kitörése alkalmával.

Havazás Konstantinápolyban.

Budapest, március 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mig Konstantinápolyban s a klimatikus viszonyok alatt álló legközelebbi vidéken az idén rendkívül enyhe tél uralkodott, most — mint omét jelentik — e hó 13-án és 14-én erős havazás állt be.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. március 20.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	9.25	9.35	80	9.50
Pestvidéki új	76	9.20	9.30	80	9.45
Bánsági új	76	9.15	9.30	80	0.—
Bácskai új	76	9.20	9.40	80	0.—

R o z s	uj	elsőrendű	kilo	
			70-72	7.45
		másodrendű	7.35	7.45
Á r p a		takarmány	60-62	6.10
		égetni való	62-64	5.75
Z a b		sőrfőzésre való	64-66	0.—
			39-41	7.55
T e n g e r i ó		bánsági		0.—
		másnemű		0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban a forgalom teljesen szünetelt. Az árak változatlanok a tegnapiakhoz képest. Határidőüzletben déli záratkor a következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra	9.17—9.18
„ 1902. októberre	8.19—8.20
Rozs 1902. áprilisra	7.43—7.44
Tengeri 1902. májusra	5.22—5.23
Zab 1902. áprilisra	7.34—7.35

Közgazdaság.

Közgyűlések.

Március 23. „A nagybecskereki takaré- és előlegezési társulata az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek” közgyűlése.
 „ 23. „Az úrményházi hitelszövetkezet” közgyűlése.
 „ 27. „A torontál-szécsányi hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Április 6. „A torontáli h. é. vasutak alkalmazottainak tak- és előleg-társ. fogy. szövetk. közgyűlése.

□ **A béga hajózása.** A temes-béga-völgyi viztársulat, a torontáli, temesi gazdasági egyletek s az érdekelt megyék s városok hatóságainak fejei Temesvárra ápril 6-ára értekezletet hívtak egybe, amelyen a hajózási munkálatok soron kívül való gyorsított végzését fogják hangsúlyozni s ez érdekek sikeres megvalósítására szükséges teendőket megbeszélni.

□ **Nemes haromfiak összeírása.** A földmivvelésügyi miniszter a folyó év első felében eszközöndő cserebaromfi-kiosztásra szükséges himbaromfiak bevásárlásával Hreblay Emil állattenyésztési felügyelőt bízza meg. A szükséglet 2841 drb. langsan és plimut kakas, 145 drb. bronzpulykakakas, 681 drb. emdeni gunár és 460 drb. nemes pekingi gácsér: összesen tehát 3636

nemes himbaromfi. Ezen szükséglet folyó év április végéig szerzendő be. Nevezett felügyelő felkérve a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületét arra, hogy a bevásárlásoknál segédkezet nyújtson neki: felhívjuk az ország összes baromfi-tenyésztőit, kiknek a jelzett fajta eladó himbaromfiak vannak, hogy azokat a fajta, darab és ár megnevezésével a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesülete titkári hivatalában Bpest, IX. köztelek. (Üllői-ut 25.) jelentsék be.

TÖRVÉNYSZÉK.

Tárgyalási sorrend a nagybecskereki kir. törvényszéknél.

Bűnügyi tárgyalások.

Március 22-én.

Markov Pája és Sztréva, személyes szabadság megsértése.
 Kindl János, családi állás elleni vétség.

Március 27-én.

Dimitrievits Mita és Láza, sikkasztás.
 Miok Péter, lopás.
 Banyás (Paun) István, súlyos testi sértés.

Április 1-én.

Sztoity Andria, közokirat hamisítás.
 Paits Máté és Davidovity Lyuba, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés.
 Goldstein Samu, hatóság elleni erőszak.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, március 20-án:

HÁROM PAR CIPŐ.

Énekes életkép I előjátékkal 3 felv. Ira: Berta A. Fordította: Toldi F. Zenéjét szerette: Milócker Károly.

Személyek:

Flink Lőrinc, cipész	Madas Pista
Léni, a felesége	Lévay Margit
Königl asszony	Palotainé
Stanglmayer, bankár	Vadász Lajos
Klára, neje	Gerőfi Ilonka
Nachtfalter lovag	Szabó Pál
Eder Laura, énekesnő	Szepessy Szidi
Wappenknopf báró, jegyese	Pápay Antal
Mayer, színház-szolga	Tukoray Loránt
Városházi, vidéki földbirtokos	Fodor Öszkár
Kunigunda, neje	Rónai Hermin
Irma, ballet-művész	Solti Vilma
Klotild, ballerina	Hécezy L.
Szinigazgató	Kóhalmi Andor
Szepl, cipész-inas	Gara Jenő

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, pénteken, március 21-én:

Ifjúsági és népeledás mérsékelt helyvárrakkal:

A vereshajú.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1901. október 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 30 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Alibunárról: este 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
 Karlova—Nagykikindára: reggel 5 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

Gazdasszonynak ajánlkozik

28 éves, gyermektelen asszony, aki a gazdaság minden ágában jártas. Falura vagy Budapestre is elmegy.

Cim a kiadóhivatalban.

410/II. sz. 1902.

248-32

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja 1902. évi február hó 27-én kelt 9863. számú rendeletével a módosi közkórháznak elmebeteg gyógyintézeté leendő átalakítási munkálatait 9416 kor. 25 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1902. évi április hó 7-ik napjának d. e. 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi- val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szobán forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy a részletfizetések esetről-esetre a nagyméltóságu belügyminiszterium által lesznek kiutalványozva.

M. kir. államépítészeti hivatal.

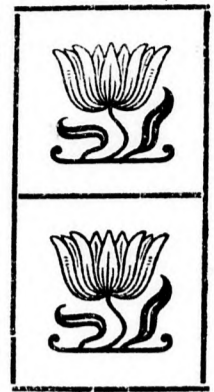
Nagybecskerek, 1902. március 9-én.

A hivatali főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

LESZÁLLÍTOTT
= ÁRAK! =

LESZÁLLÍTOTT
= ÁRAK! =

Bevásárlási utamból visszaérkezve, raktáramat gazdagon újra főszereltem. A husvét és tavaszi évad alkalmából ajánlom nagy választéku **NŐI KALAPJAIMAT**, továbbá a legdivatosabb **napernyőket**, csipkéket, szalagokat és **illatszereket**. = A férfi-divat körébe vágó összes cikkek szintén nagy választékban állanak rendelkezésre. Uj divatu **nyakkendők- és férfi- ingekre** különösen felhívom a figyelmet. =
= Több kerékpár feltűnő olesó áron eladó.

TELEFON

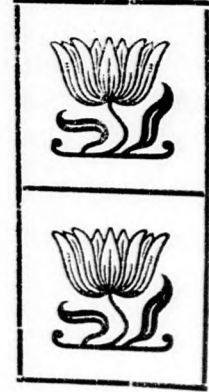
163

MERSDORF PÉTER

URI S NŐI DIVATÁRU ÜZLETE, NAGYBECSKEREK

234-20.3

LESZÁLLÍTOTT
= ÁRAK! =

LESZÁLLÍTOTT
= ÁRAK! =

AMEND REZSŐ

első, legrégibb és legszolidabb festék- és fénymáz kereskedése
— — — — — Nagybecskereken. (Alapított 1868 ban.) — — — — —

Ajánlja a t. c. közönségnek mindennemű **olaj**, föld- **homlokze díszítő és vegyl festéket**, valamint asztalos munkákhoz szükséges bel- és külföldi fénymázát, min: sötét és világos Copalok belső és külső munkákhoz, briliáns kőmáza vaslakk külön f-hér Copallak díszítőanyagok és páncélszőnyeghe, kocsigyártóknak **szükséges angollak, hintó, állvány, lazur és páraparacsi** alk a londoni Nobles & Haare és Wm. Harland's Sohn gyarákból

Ezeken kívül raktáron tart egy új amerikai lakkműsége **Standard Varnish** **Woroks** newyorki gyarából, amely kocsigyártóknak különösen alkalmas

Kapható azonkívül **mindennemű padlóma** 7 szinben **butorlakk** háziasszonyoknak önkészítésre, valamint **bronzlakk** minden színben, élénk tenyűvel, mely lemoshatatlan és kiváló tartósságu.

Mindenem említett cikkek dus választékban és feltűnő olesó áron kaphatók.

Pontos és szolid kiszolgálás.

172-12.5

Van szerencsém tisztelettel ertesiteni, hogy a

"Trilby" pezsgőjének

raktárát **Kleinoscheg Testvérektől Nagybecskerek részére átvitettem. Legjobban ajánlom ezen kitűnő minőségű pezsgőt.**

Armbruster József fűszer- és csemege-kereskedő
Nagybecskerek.

426. kig. sz. 1902.

244-1.1

Árlejtési hirdetmény.

Törvényhatóságilag jóváhagyott költségvetés és határozat szerint Csenta községében levő jegyzői lakban kisebb-nagyobb átalakítások és tatarozások foganatosítása céljából asztalos, kőműves és festői munkák vállalatba való kiadása céljából versenytárgyalás Csenta község-házánál *f. évi április hó 1-en* fog megtartatni. Megjegyeztetik, hogy a fenti munkához 800 korona lett engedélyezve.

Csenta, 1902. március hó 15-én.

Csenta község előljárása.

4385.902. sz. III. oszt.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

A Valkány állomásunkon megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőkre nézve 1902. évi szeptember hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi aug. hó 31-ig. Bérletnek a következő helyiségek becsátatnak rendelkezésére: 1 konyha, 1 szoba, 1 mosó konyha, 1 pince, 3 pincehelyiség, 2 padlásszoba, 1 jégverem, az I-II-od osztályu étterem. Az üzem céljaira átengedik még a III-od osztályu ét és váróterem.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és külön: Ajánlat a m. kir. államvasutak főnkürt Valkány állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre" felirattal ellátott lepecsételt borítékba zárt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1901. évi április hó 9-én déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnöké-

nél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bántpénz fejében a bérletre 200, azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőséggyűjtőpénztárána 1901. évi április hó 8-án déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi főzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, a névértékét meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letételről nyert elismervény nem esatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bántpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik. Szeged 1901. év február hóban.

Az üzletvezetőség.

(Ütőnyomás nem díjaztatik.)

NYOMDÁSZ - TANULÓNAK

N jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

174. végreh. szám. 1902.

243-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbíróság 1902. évi V. 243. számú végzése következtében Pick József dr. bécsi ügyvéd által képviselt Wiener Leopold cég javára Gresits J. cég nagybecskereki lakos ellen 249 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1902. évi február hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült kövekező ingóságok, u. m.: pezsgő és finom borok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbíróság 1902. évi V. 243/2. számú végzése folytán 249 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi november hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 32 kor. 66 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagybecskereken az adós borkereskedésében leendő eszközzésére 1902. évi március hó 26. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók elő megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok másokra nézve egész terjedelmükben azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi március hó 13-án.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

559. sz. 1902.

241-3.2

Farkasd községbeni egy a jegyzői teendőkhöz jártas

DIJNOK

azonnal alkalmazást nyer 2 kor. napi díj mellett. Megbízható személnak állandó alkalmaztatás biztosított. Jelentkezhetni Farkasd község jegyzőjénél.